

Брой 12

ИНФОРМАЦИОНЕН
БЮЛЕТЕН

2001

Четете:

2/6 стр.

ОЦЕНКА НА ПРАКТИКАТА ПО
ПРИЛАГАНЕТО НА ЗУТ И
ПОДЗАКОНОВАТА НОРМАТИВНА
УРЕДБА КЪМ НЕГО

7/8 стр.

МЕСТНОТО И РЕГИОНАЛНО
ПЛАНИРАНЕ В УСЛОВИЯТА НА
ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ
НА ИКОНОМИКАТА

Иванка Душкова

8/9 стр.

ИЗ НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА
КОРУПЦИЯТА, ПРИЕТА С
РЕШЕНИЕ №671/01.10.2001 г.,
НА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА Р
БЪЛГАРИЯ

10 стр.

МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ
В ПРОЦЕСА
НА ЕВРОИНТЕГРАЦИЯ

Димитър Калчев

11 стр.

ТЕХНОЛОГИЧНА МРЕЖА
СВЪРЗВА ГРАДОВЕ
В ИЗТОЧНА И ЮГОИЗТОЧНА
ЕВРОПА

12/13 стр.

КЪМ Е-СЪТРУДНИЧЕСТВО
И Е-УПРАВЛЕНИЕ

14/16 стр.

ARIZONA DREAM - АРИЗОНСКА
МЕЧТА

Христина Ковачева

17 стр.

ПОСЕЩЕНИЕ НА БЪЛГАРСКА
ДЕЛЕГАЦИЯ
В ЕЛКАРТ, ИНДИАНА

Лилия Каменова

18/23 стр.

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ ...

24 стр.

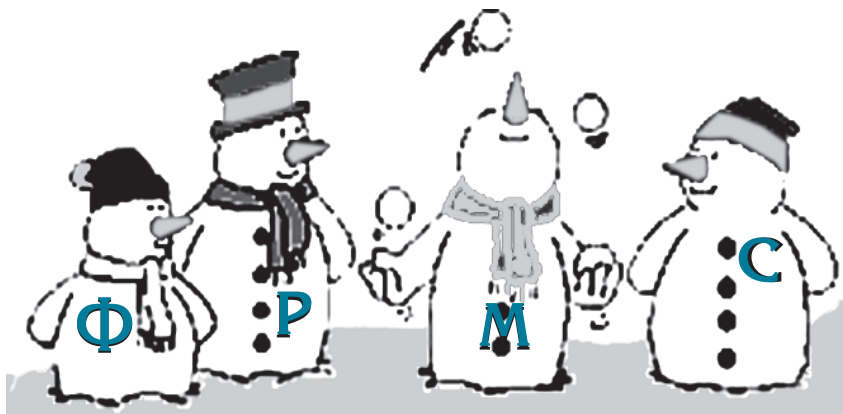
КАЛЕНДАР

Весели празници

и

щастлива и плодотворна
Новата 2002 година!

ОЦЕНКА НА ПРАКТИКАТА ПО ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА И ПОДЗАКОНОВАТА НОРМАТИВНА УРЕДБА КЪМ НЕГО

Общо 92 конкретни препоръки за промени в Закона за устройство на територията, директно адресирани до законодателите, е резултатът от проведения в София на 20 и 21 ноември дискуссионен форум на ФРМС по темата с широкото участие на представители на всички заинтересовани институции.

Форумът, озаглавен „Оценка на практиката по прилагането на Закона за устройство на територията и подзаконовата нормативна уредба към него“, бе организиран от ФРМС и проведен в партньорство с Министерство на регионалното развитие и благоустройството и подкрепата на Американската агенция за международно развитие. Целта му бе да стимулира открита професионална дискусия сред експертите в тази област за постигане на повече яснота в процеса на практическото приложение на ЗУТ. Над 120 участници, сред които представители на местната, регионална и централна власт, както и на браншови организации обмениха информация и мнения, имащи пряка връзка с приложението на ЗУТ. В дискусията участваха главни архитекти, инженери и юристи от над 20 общини от цялата страна.

При откриването участниците бяха приветствани от председателя на Комисията по местно самоуправление към НС Ремзи Осман, заместник министър на регионалното развитие арх. Белин Моллов и предствителя на Американската агенция за международно развитие Кирил Киряков.

Лектори експерти представиха практически казуси и запознаха аудиторията с особеностите, свързани с прилагането на ЗУТ. След оценка на силните и слаби страни на закона участниците заседаваха в три тематични работни групи, за да изведат конкретни препоръки и идейни предложения за промени в ЗУТ. ФРМС като организатор на форума обобщил изводите и предложенията и ги предостави за разглеждане на Работната група за предстоящи изменения в ЗУТ към МРРБ и на вниманието на КМСРПБ към НС.

ПРИЧИНИ, НАЛАГАЩИ ПРОМЯНАТА НА ЗУТ

Савин Ковачев,

Главен експертен съветник, КМСРПБ, НС

Законът за устройството на територията (ЗУТ) действа от шест месеца - от 31.03.2001 г. На пръв поглед този нормативен акт, уреждащ важни и засягащи почти всеки човек обществени отношения, би следвало да удовлетвори по-голямата част от гражданите, защото идва на мястото на закон, влязъл в сила през 1975 г., безнадеждно остарял още през 1991 г. с влизане в сила на новата Конституция. За съжаление още първите стъпки на ЗУТ бяха посрещнати с недоволство и от обикновените хора, и от правоприлагащите органи. **Кои са по-важните причини за създаденото недоволство, налагащи, от своя страна, промяната на новия закон?**

1. По отношение състава и структурата на експертните съвети по устройството на територията: Критиките тук са, че законът е написан „само за големи общини“. Предвидени са състави на експертни съвети, които в по-малките общини трудно могат да бъдат комплектувани. Не е доразвита материята за състава и функциите на областните експертни съвети, които следва да получат своята по-подробна уредба и възможности да помагат на малките общини.

2. По възможностите за промяна предназначението на сгради или отделни обекти в тях: Законът (чл. 38 и 39) е въвел драконовски изисквания за промяна предназначението на обекти в съществуваща жилищна сграда или на цяла сграда, изразяващи се в даване на съгласие от много широк кръг лица. Такова съгласие на практика трудно може да бъде получено, което прави невъзможна процедурата например за промяна предназначението на жилище в офис, лекарски кабинет, кантора и т. н.

3. По мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура: Не са в достатъчна степен уредени въпросите за финансиране изграждането на техническата и социалната инфраструктура, за нейното практическо изпълнение, както и връзката на чисто техническата проблематика на тази инфраструктура с вещното право. Чрез евентуални промени

биха се открили възможности и за реализиране на обществено-частни партньорства за благоустрояване на населените места. Не е в достатъчна степен развита и материята за газифициране на населените места, добила напоследък голяма актуалност.

4. По устройствените схеми и планове:

- Необходимо е да се регламентира по-подробно връзката между устройствените схеми и стратегиите и плановете за регионално развитие. Следва да се подчертае, че това са двете страни на една и съща монета (те стават неделими). Самите схеми да имат графична част, както бе досега, но и текстова част, която да включва стратегията или плана за регионално развитие за съответната част от територията. Това следва да бъде отразено и в Закона за регионалното развитие;

- Със закона се дава възможност възлагане и изработване на определени устройствени планове да се прави и със средства на заинтересованите лица, особено когато общините нямат съответните средства. Но правото на лицата да поръчат изработването на даден устройствен план не е обвързано със съответно задължение на общините да го внесат за разглеждане в експертния си съвет. Така инвеститорът е вложил средства в един план, който никога няма да може да бъде процедиран, само защото не е симпатичен на някого от общинската администрация;

- Не са удачно уредени въпросите кой, какво и защо съгласува в процеса на одобряване на устройствените планове (само един текст - чл. 121 ал. 2);

- Има недоволство срещу разширяване кръга на лицата, които могат да обжалват одобрения подробен устройствен план. По такъв начин се създава благоприятна почва за забавяне на инвестиционния процес чрез т. нар. „съседски рекет“ - злоупотреба с правото на съдебна защита;

- Не са докрай уредени въпросите за техническата основа за създаване на устройствени схеми и планове (чл. 115). Създадено е задължение за лицата, които притежават необходимата информация за създаване на плановете и за тяхното прилагане чрез издаване на скици (визи) за проектиране по чл. 140, да я предадат на органите, които правят плановете. Няма обаче санкции за неизпълнение на това задължение. По тази причина много общини нямат пълната информация, за да устройват територията си, както и цялата необходима изходна база данни за целите на инвестиционното проектиране.

5. По инвестиционното проектиране и разрешаване на строителството:

- Налага се впечатление, че срокът за издаване на скица (виза) за проектиране е много кратък, особено там, където информацията за издаването ѝ не е на едно място;

- Много тясно място в закона е въпросът за съгласуване на инвестиционните проекти. Хубав е принципът за служебно съгласуване на проектите от общината, но той не е прокаран докрай. Не е посочено, че органите, които са съгласували

мълчаливо проектите, после не могат да отказват приемане на готовия обект на основания, които е следвало да укажат в процеса на одобряване на проектите. По тази причина е възможно готов обект дълго време или изобщо да не получи разрешение за ползуване. Така още в зародиш е дискредитирана идеята за обслужване на едно гише. Трябва и по-подробно да се регламентира кой орган какви проекти съгласува, на какво основание и какви такси събира за това. Сега никой не знае със сигурност даден проект от кого следва да се съгласува и колко следва да се плати за това. Подобна ситуация поражда произвол в дадени региони на страната - събират се големи такси дори за обекти, които не подлежат на съгласуване;

- Не са ясно регламентирани хипотезите за разрешаване на строителството при преустройства и реконструкции на обекти, свързано или не с промяна на предназначение на тези обекти, както и с промяна или без промяна на конструкциите - много често срещани в практиката случаи. Констатира се определено несъответствие и неясни редакции на чл. 147 ал. 1 т. 11 и чл. 151 ЗУТ. Това води до различна практика в общините. В закона следва да получат легална дефиниция понятията „реконструкция“, „преустройство“, „рехабилитация“ които се тълкуват по различен начин.

6. Относно процеса на строителството:

- Неоправдана е забраната при всякакви хипотези за съвместяване функциите на проектанта и строителя (страшно голямо е недоволството). Това дори е недопустимо в случаите, когато едно лице е правоспособно да си проектира сграда за собствени нужди и само може да осъществи строителството;

- Не са защитени докрай авторските права на проектанта. Направена е само първата крачка в тази насока;

- Не е удачно решението при отказ на дадена страна в строителството да се яви за съставяне на определен акт, тя да се замества от органа, издал разрешението за строеж (чл. 170 ал. 2). Това в много случаи е практически невъзможно;

- Цялата глава за застраховане в строителството и проектирането следва да се преработи. Сега тя изобщо не може да проработи. Нито един застраховател не иска да застрахова при така формулираните в закона условия. Не е удачно изяснен характерът на задължителните застраховки. Съвсем необмислено сроковете на застраховките са обвързани с гаранционните срокове в строителството (чл. 173 ал. 1);

- Контролът в процеса на строителството не е решен прагматично. Става така, че се получава наслагване по едно и също време на функциите на три контролиращи органа - надзора, общината и ДНСК. Това води до липса на координация между тях, до големи и излишни главоболия за инвеститора. Удачно решение би било, ако се разпределят по-добре контролните роли между общината и надзора.

7. По финансиране на дейностите по благоустройство на общинските територии: Въпросът не е решен докрай, защото не бе прието удачното предложение за въвеждане на института „повишена стойност“. И досега не са реално влезли в сила разпоредбите на Глава 18 за създаване на фонд „Благоустройство на територията“ в общините.

8. По съдебния контрол на актовете по устройство на територията:

- Изказват се много мнения, че е неудачно нововъведението в чл. 216 определена категория актове да не подлежат на съдебен контрол, на обжалване пред ДНСК. Така се удължава пътят за обжалване и се отлага във времето възможността реално да се прилагат голяма група актове;

- Съществува противоречие между чл. 217 ал. 1 т. 1 и чл. 132. Така се създава възможност да се прилагат предвижданията на невязъл в сила подробен устройствен план (когато той е обжалван). Това може да доведе до непредвидими проблеми и за инвеститора и за общината, както и създава голяма несигурност в правния мир.

9. За административния контрол по устройството на територията и строителството: Всеобщо е мнението, че законът повтаря неудачните постановки на ЗТСУ и ППЗТСУ в редакциите им след 1998 г., когато от общините бяха иззети контролните правомощия и бяха дадени в полза на ДНСК. Практиката за съжаление доказва, че ДНСК не е ефективно, обективно и оперативно работеща структура. Наложил се впечатлението, че ДНСК контролира предимно общините, а не гражданите, както и че решава преписките си в много продължителни срокове. Тези наблюдения важат и относно действията във връзка с незаконното строителство. Общините са лишени на практика от възможността да предприемат ефективни действия, дори когато това строителство е на терен - общинска собственост.

10. По техническата правоспособност в проектирането и строителството: Всеобщо е недоволството срещу редакцията на чл. 230 ал. 3. С него се забранява на служителите от държавните и общински администрации да проектират. Тази крайна по характера си забрана заплашва да остави много общини без главни архитекти и служители в техническите служби. Целесъобразно е да се предвиди възможност за тези хора да проектират обекти на териториите на други общини в извънработно време.

11. За делегирането на правомощия по ЗУТ: Целесъобразно е да се даде възможност за главните архитекти на всички общини (а не само на градове с районно деление) да делегират свои функции на други лица от общинската администрация (§ 1 ал. 3). Такава възможност бе предвидена в отменения ЗТСУ.

ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПРОМЯНА НА ЗУТ,

дадени от участниците във форума „Оценка на практиката по прилагане на ЗУТ и подзаконовата нормативна уредба към него“

1. Чл. 128 - Предварително разглеждане на ПУП от експертен орган;
2. Чл. 131 - Обхватът на заинтересованите лица, имащи право да обжалват ПУП да се редуцира до разумен минимум;
3. Чл. 130 (вр. с §4, ал.3) - Да се обмисли възможност съобщаване заповедта на кмета на общината да става по по-бърз и лесен начин, тъй като сега има големи трудности при личното връчване на всички лица;
4. Да се предвиди по-подробна процедура по изработване и одобряване на УП в обхват над 1 община, която да отчита спецификата на този план;
5. Да се уредят конкретно правомощията на областния управител и областния експертен съвет, свързани с устройството на територията;
6. Да се конкретизира как се изработва РУП по действащ ПУП;
7. Да се премахне противоречието между разпоредбите на чл. 217 ал. 1 т. 1 и чл. 132. Да не се допуска прилагане на невязъл в сила ПУП;
8. Да бъде осигурено на практика предоставяне на информацията, която следва да се съдържа в скицата по чл. 140, чрез допълване на чл. 115 и предвиждане на административно наказание при непредоставянето ѝ;
9. Оценката по чл. 209 ал. 1 да се прави от комисията по чл. 210;
10. Да се помисли за евентуална промяна и по-ясна редакция на § 8 ал. 1;
11. Да се уреди спецификата на обществената поръчка „проектиране“ по ЗУТ, като по отношение на общите правила се препрати към Закона за обществените поръчки;
12. Към § 1 от Допълнителните разпоредби да се създаде ал. 4, която да урежда делегиране на права от гл. архитект на други длъжностни лица - архитекти в общинската администрация, за всеки конкретен случай;
13. Да се категоризират обектите посредством наредба, издадена от Министъра на регионалното развитие, където да се посочат обектите, които не се нуждаят от издаване на разрешение за строеж;
14. Да се конкретизират лицата, които имат право да получат разрешение за строеж (в това число и концесионерите в правото си на собственици за определен период от време);
15. Чл. 139 ал. 3 - не е необходимо цялата проектна документация да се подписва на всяка страница от инвеститора. Да се намери по-подходяща форма;
16. Интегриране на нов участник в инвестиционния процес - инженер консултант, по отношение на който държавата да засили делегиране на собствени права, и който да осъществява технически контрол.
17. Чл. 140 ал. 2 - да се помисли за намаляване на информацията, която следва да се съдържа в скицата за

проектиране;

18. Понятието „виза за проектиране“, което е с по-широко значение, да стане водещо. В скоби може да се посочи „скица“.

19. Да се прецизира, конкретизира и евентуално разшири съдържанието на чл. 141. При съгласуване на инвестиционния проект е необходимо да се извърши известна диференциация на обектите. Следва някои обекти да се освободят от експертиза, като им се осигури цялостно процедуране;

20. Техническият проект може да послужи като част от документацията за възлагане на обществената поръчка;

21. При внасяне на ИП за одобряване да се представят разрешенията вече дължими само по закон, а не по силата на подзаконов акт;

22. Да се дадат параметри на процедурата по одобряване на проекта, като съгласуването му да се извършва по време на процеса на одобряване.

23. Инженерите-консултанти да могат да осъществяват проектираща дейност на територията, на която не контролират;

24. Да се редуцира съставът на експертните съвети, като за председател на съвета се назначи главен архитект;

25. Да се определи рамката на понятието „промяна на предназначение“, с оглед последващи действия, които водят до промяната на строежа;

26. Екзекутивните проекти да се подписват и одобряват от Съюза на архитектите;

27. Чл. 157 ал. 3 - трябва да се включи представител на изпълнителя при откриване на строителна площадка;

28. Чл. 160 ал. 2 - да се допусне съвместяване на функциите на проектанта и строителя;

29. Чл. 160 и сл. - Да отпадне делението на участниците в строителния процес на основни и неосновни;

30. Като участници трябва да се дефинират: възложител, инженер консултант, проектант, строител, доставчик. Прецизиране на статута на участниците. Трябва да се обмисли наличието на доставчик между основните участници;

31. Да се прецизира статутът на водещия проектант (чл. 162 ал. 2) и да се посочи, как конкретно се определя той;

32. Да се уреди по нов начин контролът върху проектирането. Това да стане съвместно с приемането на Закона за съсловните организации;

33. Да се възстанови понятието „Заповедна книга“ (чл. 162 ал. 4);

34. Да се преработи главата за застраховките (чл.171 и сл.). Да отпаднат конкретните гаранционни срокове;

35. Доставчикът да не е отговорен за монтажа (чл. 165);

36. Да се прецизира и промени съставът на комисиите по лицензиране на надзорници, да се промени редът за лицензиране на консултантите (надзорници) и да се помисли за нов орган, даващ лицензите;

37. Да се въведе нова правна уредба за строителството „по стопански начин“;

38. Чл. 169 и чл. 170 да намерят своето място преди глава 8;

39. Препратките в чл. 166 и 167 и § 13 от Преходните разпоредби към закона по чл. 230 да отпаднат;

40. В Допълнителните разпоредби да се определи понятието „съществено отклонение“ по смисъла на чл. 175;

41. Да се промени текстът на чл. 170 ал. 2 като се даде

възможност органът, издал разрешение за строеж, да упълномощава свой представител;

42. Да се обяви публично процедурата по чл. 177 ал. 1;

43. Съществените отклонения по чл. 175 да бъдат подписани от всички участници в инвестиционния процес;

44. Да се преработи целия чл.177 и да се създаде законова основа за по-лека процедура по приемане на обектите;

45. Въвеждане на облекчен режим за издаване РП за жилищни сгради, населявани повече от 3 години;

46. Да се облекчи режимът за разрешаване на ползване по наредба 6 (въз основа на доклад на инженер - консултант).

Да се предвиди възможност за издаване на РП от инженер - консултант - за някои обекти;

47. Да се приемат обекти с държавно или общинско участие, само когато обектите са финансирани с повече от 50% държавно или общинско участие. В останалите случаи - само въз основа на доклад на инженер консултанта;

48. За обекти по чл.147 - да не се издава удостоверение за ползване;

49. По чл. 159 да отпаднат контролните функции на общините (преминават в ръцете на консултантите);

50. Да се прецизира чл.182, ал.2

51. Промяна на чл. 223 ал. 3 - общинската администрация да не издава констативен акт за незаконно строителство (това е задължение на ДНСК). В тази връзка - промяна и на чл. 224 ал. 2;

52. Да се прецизира чл. 221 ал. 4 с цел уточняване компетентността на ДНСК да дава предписания и задължения за общинските служби;

53. Да се прецени възможността за промяна или отмяна на чл. 216 и за ограничаване броя на актовете по чл. 217;

54. Чл. 230 ал. 3 да се промени, като се даде право на лицата по този текст да извършват дейности в други общини;

55. Да се променят редакциите на чл. 238 и чл. 239 - да се включи и министърът на вътрешните работи;

56. Промяна на чл. 2 от Наредба 13, за да се приведе в съответствие със ЗУТ;

57. Прецизиране текста на § 2 с цел да стане ясно кога се прилага тази норма;

58. Чл. 6 ал. 5 т. 5 - да се прецизира съставът на съвета - защо да има и представители на експлоатационните предприятия, след като скицата по чл. 140 ЗУТ се съгласува с тях и те дават писмени указания;

59. Чл. 16 ал. 2 - планът да се изработва на базата на кадастрална карта или кадастрален план в цифров вид;

60. Чл. 19 ал. 1 т. 3 - във вилните зони и селищните образувания най-малко 18 м лице и 600 кв. м повърхност;

61. Чл. 21 ал. 4 - да се добави след текста „...застрояване или при доказана невъзможност за индивидуално застрояване при тесни парцели по-малки от нормираните“;

62. Чл. 38 ал. 3 - да се уточни понятието „непосредствени съседи“;

63. Чл. 42 ал. 1 - да се включи и „обществено обслужващ характер“ след „и магазини“;

64. Чл. 51 - да се уточни, какво означава „еднократно от всеки вид“ за строежи по смисъла на чл. 50 ал. 1 и ал. 2;

65. Чл. 55 - противоречи на чл. 50 т. 2 - защо само „открити обекти“;

66. Чл. 59 - да се добави след действащ ПУП „план за застрояване“;

67. Чл. 128 ал. 3 - проект за ПУП, съгласуван по чл. 121 ал. 2 да се приема от Общинския ЕСУТ, след което да се обявява на заинтересованите. Как ще се обявява проект, без да е приет от ЕС (аналогично на чл. 69 ППЗТСУ). Чл. 130 - да се коригира в съответствие с предложението по чл. 128 ал. 3;

68. Чл. 131 ал. 2 - „...както и съседните недвижими имоти, включително имотите през улица за плановете по чл. 110 ал. 1 т. 1, т.3 и т.4;

69. Да се опростят изискванията за промяна на предназначението по чл. 38;

70. Да се облекчат изискванията по чл. 39;

71. Чл. 134 ал. 2 т. 1 - да се допълни „освен за имоти, попадащи в бъдеща улична комуникация - от главната улична мрежа“;

72. Чл. 134 нова ал. 6 - ПУП, приети от Общинския ЕСУТ, одобрени от кмета, не могат да се изменят за период от 5 години от влизането им в сила. Изключение се допуска въз основа на решение на ЕС на общината и при промяна собствеността на имота или друга изключителна необходимост;

73. Чл. 135 ал. 3 - да отпадне „мотивираното предложение на кмета, когато ЕС на общината се е произнесъл по искането и кметът е одобрил решенията по протокола на ЕС;

74. Чл. 140, нова ал. 4 - да се обмисли скица и виза за обекти на техническата инфраструктура от общинско значение да могат да се съгласуват от главния инженер след съгласуване от главния архитект;

75. Чл. 141, нова алинея 8 - идейни проекти за обекти на техническата инфраструктура от общинско значение да могат да се съгласуват от главния инженер след съгласуване от главния архитект;

76. Чл. 142, нова ал. 4 - работни и технически инвестиционни проекти за обекти на техническата инфраструктура от общинско значение да се одобряват от главния инженер след съгласуване от главния архитект;

77. Чл. 145, нова ал. 6 - техническите и работни инвестиционни проекти за обекти, техническата инфраструктура от общинско значение да се одобряват от главния инженер;

78. Чл. 149 ал. 2 - в текста вместо „лицата по чл. 131“ да се промени „с ограничени вещни права в имота, за който се предвижда застрояването“;

79. Чл. 154 - да се уточни понятието „несъществени“ изменения и начини на отразяване в издаденото разрешение за строеж;

80. Чл. 175 ал. 1 - в края на изречението второ да отпадне текстът „и протоколи за скрити работи“;

81. Чл. 185 ал. 2 - да се уточни кои са „непосредствени съседи“;

82. Чл. 194 - да се създаде нова алинея за задълженията на собствениците да поддържат имотите, сградите и т.н. аналогичен на чл. 44 и сл. ЗТСУ;

83. Чл. 197 ал. 2 - вместо от „главния архитект“ задължителните технически предписания да се издават от „главния

инженер“ или от общинска администрация - техническа служба;

84. Чл. 200 ал. 4 - Проектите за ПУП-ПР по чл. 110 ал. 1 т. 2 и по ал. 3, след приемане от ЕСУТ се одобряват по реда на чл. 129 ал. 2;

85. Чл.120 ал. 1 - „Главният архитект нарежда с мотивирано предписание да се изработи проект за ИПУП“ - това е в противоречие с чл. 135 ал. 3 ЗУТ;

86. Чл. 212 ал. 2 т. 3 - вместо 30% да стане 70% от глобите;

87. В § 5 (Допълнителни разпоредби) да се даде определение за „текущ ремонт“, „основен ремонт“, „преустройство“, „реконструкция“ и „промяна на предназначението“ в сградите;

88. Наредба 5: Чл. 90 ал. 2 - за корекция - защото при реализирано високо строителство, за да се осигури разстоянието между сградите на основното застрояване през улица, то в срещуположния имот не може да се предвиди застрояване;

89. Наредба 6: Чл. 4 ал. 2 - от текста „ал. 1, т. 2, 3 и 4“ да отпадат т. 2 и 3 - излиза, че и за вътрешно боядисване в помещенията, което се прави от всяко домакинство, трябва да се издава удостоверение за ползване по предназначение; Чл. 5 ал. 3 - да отпадне в края на изречението текстът „и при изпълнени условията по чл.152 ал. 2 ЗУТ“. Ако разрешението за строеж е издадено по чл. 152 ал. 2 ЗУТ, е ясно, че ще се приема разрешеният строеж (етапът); Счита се, че смисълът е друг - строежът цялостно да е завършен архитектурно-пространствено (външни мазилки, дограма и др.), но на някои от етажите остават довършителни работи. Тогава възможно ли е да се приема частта от строежа, която е самостоятелно обособена, например първият етаж от сградата? Ако смисълът не е такъв, тогава да отпадне изцяло ал. 3 от чл. 5 на Наредба 6.

90. В чл. 72 ал.1 следва да се поясни с кого точно се съгласуват по отношение на безопасност на движението работите по разкопаване на улици и тротоари, както и разработките на ПКТП-придружаващи Устройствени плановете съгласно Наредба №8. Специалните закони позволяват на КАТ (Пътна полиция) да отказва съгласуване;

91. В ПРЗ да се уреди въпросът с постройки без запазени строителни книжа - предмет на приватизационни сделки или продадени от ликвидационните съвети в бившите стопански дворове, за които има документи, доказващи изграждането им в периода до осемдесетте години. Да се допусне промяна предназначението на тези обекти без предварително узаконяване, с оглед на задължителното им въвеждане в експлоатация по новото им предназначение или възстановяване на документация по реда на чл. 145 ал. 5, ако се запазва предназначението;

92. В чл. 153 ал. 2 да се поясни кога разрешението за строеж за преустройство губи правно действие;

93. Да се възприеме отново старата уредба до влизане в сила на ЗУТ по отношение на оградите - чл. 43 ЗУТ да се промени;

94. Да се определи в ЗУТ минимално задължителният състав на техническата служба, съобразно големината на общината.

МЕСТНОТО И РЕГИОНАЛНО ПЛАНИРАНЕ В УСЛОВИЯТА НА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА ИКОНОМИКАТА

Иванка Душкова,
Изпълнителен директор,
Съюз за възстановяване и развитие -
Хасково

Днес икономиката на България минава през дълга и болезнена фаза от своето развитие. Хората в новите условия трудно могат да „усетят“, или още по-трудно могат „да пожънат“ предимствата на стопанския растеж. На централно равнище бавно става промяната от „централно управление на икономиката“ в изграждане на адекватни на времето механизми, които да „регулират, прилагат и контролират правилата на частното предприемачество“. Поради липсата на подобна политика на централно равнище това разминаване на регионално и местно равнище се увеличава. На областите и на регионите все още не се гледа като на стопански единици, които трябва не да се управляват, а да се саморазвиват и самоуправляват. При формирането на общинските бюджети са включени различни критерии, но липсва тясната връзка и пряката зависимост между бизнеса и местните власти. Централизацията на данъчните постъпления и тяхното централно разпределение не стимулира търсещите и успяващите общини, а облагодетелства пасивните. Запазен е старият подход за вземане от имащите и раздаване на нямащите. Друга бариера, която не стимулира активността на местните власти, е липсата на възможност общините сами да определят местните си данъци. Всички тези факти показват, че на общините поне на този етап не се гледа като на стопански единици, а като на общински администрации, призвани да изпълняват решения на централно равнище.

Тази ситуация прави безпомощни общините по отношение на въздействие върху местното икономическо развитие и ги превръща в една разпределителна финансова каса, която получава средства и се разплаща, съобразно приоритетите в бюджета. В областните администрации трудно може да се говори за финансиране на регионалното икономическо развитие. Много малко от вклю-

чените в областните планове за регионално развитие проекти са получили реално финансиране. Без разработването на ясна държавна политика за финансиране на местното и регионалното икономическо развитие и на изграждането на адекватна инфраструктура рискуваме да останем блокирани от остарелите механизми, с които все още не сме се разделили. А това може да се постигне единствено чрез организирането на широк обществен диалог. Само така, могат да се изработят реални местни, регионални и национални политики, които да мобилизират усилията на многобройните структури в различните отрасли.

Успешното прилагане на стимулиращия подход на предприемчивите в регионалното и местното планиране изисква:

- изработването на адекватни на сегашното развитие политики, които да подпомогнат провеждането на структурната реформа;

- създаването на законова уредба, която да урежда разработването и развитието на подобни политики;

- формирането на институции и лица, които да създават и прилагат политиките, намаляващи икономическите бариери и осигуряващи конкурентна среда в бизнеса;

- включване на представители на третия сектор в този процес, като се наруши статуквото за включването само на „утвърдени“ организации, а се въведе действително конкурентният подход на знаещи, търсещи и успяващи организации;

- демократизация на процеса при разработване на местни и регионални политики за подобряване на бизнес климата.

На този етап сериозни възможности, с които разполагат местните и регионални власти за стопански растеж, са: концесиите и някои други варианти на обществено-частни партньорства, както и разработването и кандидатстването по различни програми (това предполага изграждането на устойчиви партньорства).

Тези съществуващи възможности, макар и ограничени, трябва да се използват максимално, за да се превърнат общините и регионите в самоуправляващи се стопански системи, от които основно зависи местното икономическо развитие. Диалогът и изграждането на жизнени партньорства между местните и регионални власти, от една страна, и бизнеса и НПО, от друга, са наложителни.

Подобна програма за регионално развитие в тясно партньорство между различните сектори има в Хасковска област. Тя се основава на добри контакти на местно и регионално ниво, както и на изграждането на устойчиви международни партньорства и прилагането на успешни практики. Семинари, обучения, провеждане на работни срещи и изработване на местни политики в тази област са едни от основните дейности, залегнали в програмата за съвместна дейност.

Непознаването на нуждите и възможностите на различните страни в този процес води до: трудности в привличане на външни фирми и производства, намаляване на съществуващото производство и дори до затваряне на утвърдени в съответния бранш фирми. Демократизацията на местното самоуправление не е само акт за привличане на партийно ангажирани и партийно отговорни специалисти, а привличане на широк кръг представители на различни граждански организации, имащи отношение към местното и регионалното развитие.

Прозрачността по отношение на планирането, реализирането и вземането на конкретни решения за включване в различни местни или регионални проекти е наложителна. Ограничаването на информацията до определен кръг хора, организации и фирми е не само вредна, но е и основа за разширяване на корупцията, особено след стартирането на предприєдинителните фондове.

Преходът, към който се стремим, не може да бъде само икономически. Понятието „свободен пазар“ показва, че човек притежава основното право да взема решения, да изработва потребителски манталитет на база на своите интереси, да купува, да продава и най-вече да прави избор между различни варианти. За да се стигне до там бизнесът, централните, местните и регионалните власти в партньорство с НПО трябва да положат усилия, за да променят политиката в стратегическото планиране и реализацията на дейностите, залегнали в стратегиите. Необходим е активен диалог, демократизация на процеса, за да може пазарът на идеи да стане толкова значим и уважаван, колкото пазара на стоки и услуги.

ИЗ НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ

1.1. СЪЗДАВАНЕ НА ГАРАНЦИИ ЗА ПРОЗРАЧНОСТ В РАБОТАТА НА ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Необходими са законодателни промени, насочени към повишаване на антикорупционния ефект на новоприетите нормативни актове като Закон за администрацията, Закон за административното обслужване на физически и юридически лица, Закон за държавния служител, Закон за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности, Закон за достъп до обществена информация. Промените трябва да гарантират свеждане до ниски нива на възможностите за субективна преценка от страна на администрацията.

- ясно регламентиране на права, задължения и процедури във връзка с упражняването на дискреционни правомощия (взимане на решения по целесъобразност);

- регулиране на допустимостта на подаръци, получавани от държавния служител, за които следва да се следи чрез средствата на вътрешен контрол;

- въвеждане на механизми за предотвратяване случаите на „конфликт на интереси“;

- въвеждане на „обслужване на едно гише“ от администрацията;

- повишаване и контрол над критериите за подбор на служителите;

- изготвяне от страна на държавните институции/ Министерския съвет на специален Наръчник с дефиниране и опис на публичните услуги с указания за процедура, срок, институция/отдел на издаване, право на жалби при издаване на документи или при лошо обслужване. В тази връзка е необходимо да се осъвремени и допълни Законът за писмата, сигналите, жалбите и молбите, който урежда реда за упражняване правата на гражданите по чл. 45 от Конституцията на Република България;

- прехвърляне на публични функции към частния сектор и утвърждаване на граждански и стопански субекти като обществено отговорен сектор в пазара на услугите;

ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА, ПРИЕТА С РЕШЕНИЕ №671/01.10.2001 г., НА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

- създаване на необходимите технически, организационни и правни предпоставки за ефективното приложение на съвременен Закон за достъп до обществена информация;

- въвеждане на антикорупционно обучение за служителите на различни нива в държавните институции;

- актуализация на Кодекса за поведение на държавния служител във връзка с привеждането му в съответствие с европейските стандарти.

Отговорник:

Министър на държавната администрация

1.5. ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА В МЕСТНАТА ВЛАСТ

Корупцията на местно ниво - в изборните общински органи и в общинската администрация, където се осъществяват ежедневни непосредствени контакти с гражданите във връзка с най-търсените от населението услуги - се определя като масова или малка корупция. Тя има обаче дълготрайни и дългосрочни негативни последици както за деформация на местното самоуправление, така и за обществото. Механизмите и инструментите за увеличаване на публичността и прозрачността на общинските власти, заложили в новата законодателна база за изграждане на реално функциониращо местно самоуправление в страната - Конституция на Република България, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за административно-териториалното устройство и Закон за допитване до народа - трябва да бъдат използвани по-пълноценно чрез:

- интензифициране работата на общинските съвети, използване на общинските нормативни актове като Правилник за организацията и работата на общинския съвет и неговата администрация, Наредбите за разпореждане и отдаване под наем на общинска собственост и други за ограничаване на възможностите за корупционен на-

тиск в общините;

- реално функциониране на постоянните и временните общински комисии и изпълняване на регламентираните им в ЗМСМА функции за контрол над решенията на общинския съвет и привличане на експерти от граждански организации за решаването на важни местни въпроси;

- повишаване на гражданския контрол над общинските съветници чрез създаване на зоконови механизми за тяхното отзоваване;

- подобряване на работата на общинските служби за връзки с обществеността и на информационната дейност.

Наред с това, трябва да се преразгледа функциониращият централизиран модел на управление и финансиране на общините, който не само поставя под въпрос реалното местно самоуправление, но и създава предпоставки за злоупотреби и корупционни действия. Необходимо е да се намерят нови решения в такива критични сфери като:

- определяне на държавните субсидии за общините;

- премахване на неефективни механизми в администрацията, дублиране на функции и размиване на отговорности на централни, областни и местни органи.

За целта да се развие публичният дебат по проблемите на финансирането на общините, за да се стигне до законодателни решения, даващи определени правни и финансови гаранции за равнопоставеност и самостоятелност на местната власт в духа на принципите на Европейската харта за местно самоуправление (чл. 9), според който местните органи на властта имат право на достатъчно собствени средства, с които да разполагат свободно при осъществяване на компетенциите си, предвидени в Конституцията.

Отговорник:

Министерски съвет

МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ В ПРОЦЕСА НА ЕВРОИНТЕГРАЦИЯ

**Из лекция на Димитър Калчев -
министър на държавната администрация,
изнесена на 2 ноември 2001 г.
във Варненския Свободен университет**

Административната реформа в България не се е случила, нещата са като че ли на нивото, завещано от социализма. В изискванията на ЕС най-често се споменават проблемите у нас с корупцията, държавната администрация и изоставащата икономика.

Реформата в административната система започва с електронното правителство - създаване на интегрирана национална система, съобразена с изискванията на ЕС и пригодена да се включи към европейската. Достъпът в нея гарантира, че ще се прилагат единни технически критерии, осигуряващи достъп в единна европейска информационна система. Предстои откриване на фронтфиси за административно обслужване на гражданите по европейски критерии. Електронните регистри, данъчни и митнически декларации ще намалят възможностите за корупция в администрацията.

От няколко месеца се извършва окабеляване на областните центрове, където ще се разкрият първите фронтфиси. През пролетта на 2002 г. техническата работа по полагане на кабелите ще е завършена. Има готовност и с хардуерната част от проекта. Финансирането е предимно външно - 1 200 000 лири от правителството на Великобритания и 2 500 000 евро по PHARE. Осигурени са средства и от българското правителство. Подготвя се законодателната основа за стартиране на проекта. На 9 октомври 2001 г. влезе в сила Законът за електронния подпис. До края на 2001 г. ще се приеме Законът за класифицираната информация. В края на март 2002 г. законодателството трябва да е вече адекватно на системата за електронно правителство.

С подготовката на кадри е ангажиран Институтът по административно управление в София. Но е ясно, че Варненският Свободен университет има възможности да бъде център за подготовка на кадри за публичната и държавна администрация. Добра позиция за това е високото ниво на кадрите във Варненска област. Сред 262-те общини у нас се очертава и сериозно изоставане, не можем да сравняваме Варна с Кърджали, в същото време трябва да се навакса с обучение. Задължителната стъпка е в осигуряването на достъп до програми и информация за възможностите им.

Определен акцент за държавата е децентрализацията на местните бюджети и намаляване ограниченията пред тях. Крайно порочна е досегашната практика в България да се правят политически бюджети. Политическият елемент при

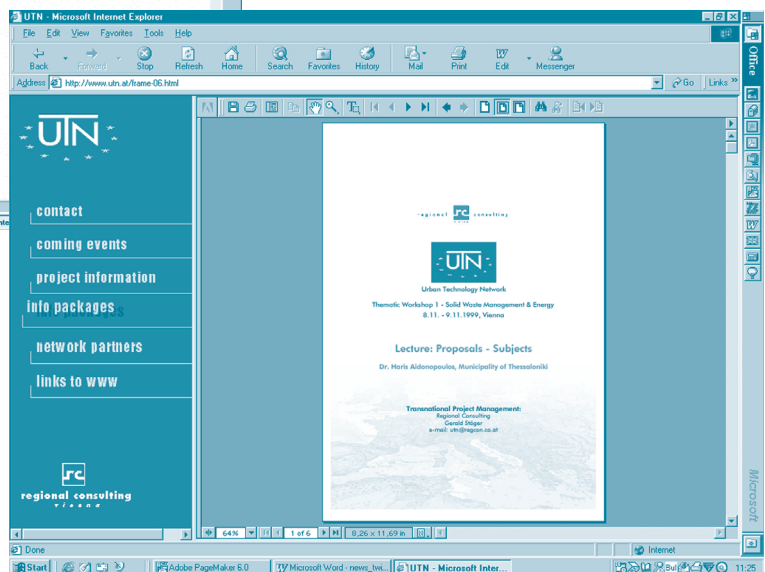
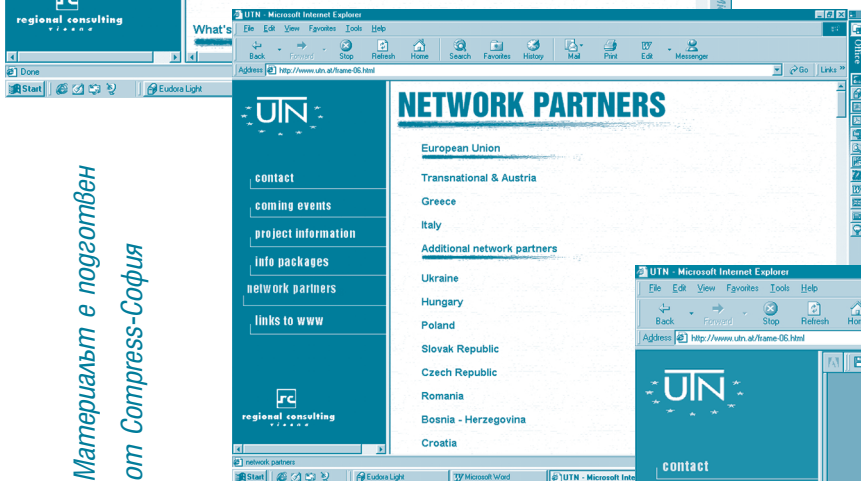
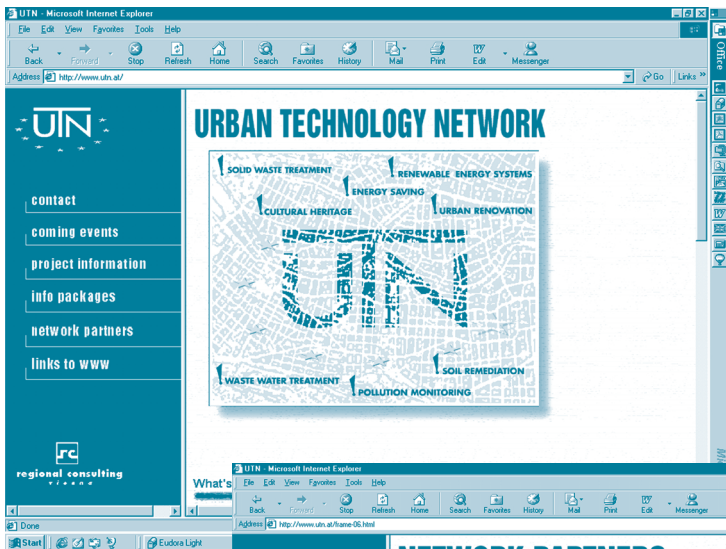
формиране и управление на общинските бюджети е недопустим, ако искаме да се измъкнем от бедността и ограниченията. Европейската харта за местно самоуправление, подписана от Р България преди 7 години, регламентира осигуряване от държавния бюджет на средства за здравеопазване, образование и социални дейности. Засега сме в нарушение, тъй като по традиция от недалечното минало общинските разходи остават в сянка или след други, по-актуални за държавния бюджет. Конституцията ни регламентира приемане на общински бюджети и от 2003 година ще се стремим това да стане факт. Бюджет'2002 приемаме под натиска на недостигащото време, за следващата няма да е така. Решаването на бюджетите ще осигури социално спокойствие в общините.

Не отговаряме и на още едно изискване на ЕС - обособяване на регионите като единици, които провеждат самостоятелна икономическа политика. През 2000 г. са правени разработки, определяни са 9 вероятни региона за в бъдеще, но е присъствал и политически елемент. Анализът трябва да се извърши по икономическа и социална логика, други критерии са недопустими. Трябва да се отчете нивото на безработицата и да се осигури равен старт на регионите. Дали тези административно-териториални единици ще са 8 или 10, дали ще изберем елементи от немската или френската система, е въпрос на подробности и бъдещи намерения. Важно е да се очертае принципът: регионите сами да могат да гарантират провеждане на икономическа политика. В съответствие с изискванията на ЕС ръководствата им трябва да бъдат изборни. В тези рамки ще се запазят областите - като представляващи държавните инициативи и в услуга на гражданите. Ще бъдем много внимателни при тази реформа, защото липсата на приемственост сериозно пречи на създаването на добра администрация в България. Потърпевши са гражданите и инвеститорите заради недомислици или безкрайни съдебни дела между област и общини.

Най-сериозната част от предварителната ни работа е подготовката на кадри за държавната и публична администрация. Във фронтфисите* трябва да влязат добре подготвени служители. В някои наши общини доскоро нямаше компютри, за какви перспективи да говорим на този фон. В този смисъл приветствам идеята Варна чрез научната си общност да стане център за обучение и подготовка на кадри. Срокът да стартира електронното правителство е 2004 - 2005 г. Техническото и кадрово осигуряване трябва да е извършено дотогава. Нововъведенията няма да предизвикат съкращения, защото във фронтфисите са гарантирани 7500 работни места. ◆

*Вярваме, че само за краткост Д. Калчев употребява израза "фронтфис" вместо "център за информация и обслужване на гражданите", какъвто бе изграден в Община Русе в рамките на Програма "Дунавска инициатива" на ФРМС и ААМР. - Бел. ред.

ТЕХНОЛОГИЧНА МРЕЖА СВЪРЗВА ГРАДОВЕ В ИЗТОЧНА И ЮГОИЗТОЧНА ЕВРОПА

Материалът е подготвен
от Compress-София

INTERREG IIC. Проектът се финансира съвместно от Община Виена и Европейската комисия. През последните две години в рамките на този проект бе създадена добре функционираща мрежа от градове, подпомагаща развитието на градските технологии в Източна и Югоизточна Европа. Международна рамка на сътрудничеството на градовете е програмата на Европейския съюз HABITAT III. Градовете, които участват в тази програма, се задължават да се включат в международното сътрудничество за обмен на адаптирани технологии. Мрежата Urban Technology Network дава на градовете възможност да получават информация за най-новите стандарти в градските технологии. В нейните рамки не се реализират проекти, а се установяват контакти с фирми, които предлагат такива технологии, и с Европейския съюз. ЕС помага с консултации при подготовката на търгове по конкретни проекти и евентуално отпуска средства за тяхната реализация.

В момента UTN осигурява партньорството между страните от ЕС и градове като Одеса, Краков, Будапеща, Братислава, Букурещ и Галац. Белград, Сараево, Мостар, Куманово и Дурьс показват интерес към бъдещо сътрудничество в рамките на проекта. През текущия период на програмата INTERREG (2000-2006) се планира разширяването на мрежата Urban Technology Network. Особен интерес в това отношение представляват балканските страни.

Допълнителна информация можете да намерите на страницата в Интернет: www.utn.at

Разширяването на Европейския съюз без всякакво съмнение е най-значимият европейски политически проект на нашето време. Падането на „Желязната завеса“ през 1989 г. даде на европейските страни шанс да се сблизят и да преодолеят разделението изток - запад във всички области. Предстои приемането на първата вълна страни-кандидатки в европейския дом, други още се готвят за това.

Европейският съюз се стреми да подготви страните кандидатки за членство за западноевропейските стандарти в икономиката, технологиите и жизненото равнище преди да се стигне до същинската интеграция.

Един от инструментите за постигане на тази цел е мрежата Urban Technology Network (UTN). Тя е създадена по инициатива на град Виена и освен Австрия в нея участват Германия, Италия, Гърция и все повече държави от Централна, Източна и Югоизточна Европа.

UTN е част от европейската програма

**НИНА МАРИНОВА, СТАРШИ ЕКСПЕРТ
„МЕЖДУНАРОДНИ ДЕЙНОСТИ И ЕВРОИНТЕГРАЦИЯ“
В ОБЩИНА СЛИВЕН, ПЪРВИ НОСИТЕЛ НА НАГРАДАТА
НА ФРМС ЗА ИНОВАЦИОННИ ПРАКТИКИ НА
ОБЩИНИ И ТЕХНИТЕ ПАРТНЬОРИ:**

Имах удоволствието да участвам в семинара „Работа в мрежа за европейска интеграция“, организиран от Фондацията за реформа в местното самоуправление на 1 и 2 ноември 2001 г. в Пловдив.

Бих искала да изразя своята благодарност към екипа на фондацията за прекрасната възможност да се срещнем с колеги, да обменим мисли по общи проблеми, да споделим интересни практики, да чуем компетентното мнение на интересни лектори по актуалната тема евроинтеграция.

Новите идеи, контакти, творческо вдъхновение са безспорен резултат от този семинар. Работата в мрежа ни очертава изключителната перспектива да скъсяваме разстоянията помежду си както хора, работещи в една и съща област, да откриваме най-краткия път до най-ценната информация, да се възползваме взаимно от опита си, за да намираме заедно по-добри отговори на общите въпроси.

С голямо вълнение приех наградата на ФРМС за новаторски принос към тема „Европейска интеграция“. Тя е много ценна за мен, защото ми позволи да се убедя, че посоката, която сме избрали в Община Сливен е добра и можем да продължим по-уверено нататък. В същото време тази награда е и твърде задължаваща, тъй като едно достигнато ниво е истинско предизвикателство, когато има следващи нива. Благодаря на ФРМС за оценката и ентузиазма, които получих чрез присъждането на наградата. Надявам се и напред Община Сливен да предоставя новаторски идеи за колегите от други общини, така както ние заимстваме успешни практики от тях.

Бих искала да направя и няколко предложения по отношение на механизма за съвместна работа:

1. ФРМС в партньорство с общините да кандидатства пред подходящ донор за „техническо обезпечаване на мрежата“ (необходимото оборудване за всяка община, включена в проекта);

2. Да се търсят възможности за стимулиране на споделянето на успешни практики и интересни идеи:

- Да продължи присъждането на наградата (действа невероятно стимулиращо);

- Да се организират срещи, подобни на тази в Пловдив (важно е хората да се познават);

- Да се установи практиката да се търсят партньори чрез мрежата сред българските общини по международни проекти, в които участва българска община;

- Да се прави обсъждане на общи важни проблеми

КЪМ

Е-СЪТРУДНИЧЕСТВО

В началото на 21-ви век Европа все повече обръща внимание на основните въпроси, засягащи бъдещата й идентичност и роля в съвременния свят. В контекста на увеличаващата се глобална конкуренция и динамични демографски промени, въпросите, свързани с разширяването на Европейския съюз, са значително предизвикателство за европейското общество, предоставящо възможност за сближаване и устойчиво развитие, като могат да разрешат някои от проблемите, стоящи пред нас.

Четвъртият семинар по Програма ЛОГИН на тема „Работа в мрежа за европейска интеграция“, проведен на 1 - 2 ноември 2001 г. в Пловдив, България, събра заедно представители на местни и регионални власти и експерти от различни области на България.

Европейската интеграция изисква промени в начина на общуване, изграждането на партньорства, и вземане на решения. Участниците са убедени, че работата в мрежа и непрекъснатият обмен на информация, успешно предоставян чрез ЛОГИН са изключително важни за интегрирането на България в Европейския съюз и развиване на международни партньорства.

Смятаме, че следва да се запази и развива тенденцията за изграждане на локални мрежи, които да прерастват в регионални, и оттам - в европейски.

Смятаме за особено важно чрез работата в мрежа:

- ✓ да се укрепят връзките между различните нива на управление в България,
- ✓ да се получат нови знания в областта на европейската интеграция,
- ✓ да се утвърдят навици за комуникации между работещите в местните власти,

чрез електронната мрежа: 1. Да се установи практиката експертите да се обръщат с въпроси, на които търсят решение, към колегите си в мрежата и да получават отговор, съвет, възможно решение; 2. ФРМС да търси мнението на общините чрез мрежата по различни въпроси, свързани с евроинтеграцията и международното сътрудничество и в резултат напр. да се издава брошура, да се провежда среща, семинар, да се организира проява с участието на няколко общини... (Когато ФРМС бъде активната страна, мисля, че е по-сигурно общините да се включат - докато се превърне в навик и сами започнат да предприемат подобни стъпки. Последващото действие

И Е-УПРАВЛЕНИЕ

- ✓ да се споделят и търсят иновационни решения на общи проблеми,
- ✓ да се инициират нови форми на съвместна работа, които да преминават в партньорства.

Поемаме ангажимента да лобираме активно:

- ✓ За засилване ролята на местните и регионални власти за разширяване на изградените досега мрежи и за създаване на нови, което ще ни даде възможност да се ангажираме с изпълнението на стратегии за развитие на местно равнище и да участваме в обмяна на опит и в ефективни мрежи.

Ние със своя опит и изградени действащи мрежи да стимулираме включването на екипи в съществуващите и бъдещи европейски програми. Това се отнася и до програми за трансгранично и междурегионално сътрудничество, създаване на нови партньорства, техните мрежи и организации.

Ще лобираме предложената програма на ФРМС и ЛОГИН да продължи да подкрепя идеите и инициативите на местните и регионални администрации.

Участниците в семинара решиха срещата да прерасне в периодични коференции на изградената на семинара мрежа, като бъдат насочени към модернизация на местните администрации и използването на знания и опит за възможността за трансфер на резултатите към местните и регионални власти.

**Меморандум за сътрудничество
в Информационна мрежа на местните власти,
погласан от участниците в семинар
„Работа в мрежа за Европейска интеграция“,
1 - 2 ноември 2001 г., Пловдив, България**

- печатен материал или форум, ще направи „видимо“ това, което се е реализирало по електронен път, а това е важно в началото);

- Да се търсят възможности за мултиплициране опита на общини, които имат определени постижения в областта на евроинтеграцията и международното сътрудничество по подобие на мултиплицирането на опита в трета фаза на Програмата за техническо побратимяване. (Според мен това е един много добър пример за сътрудничество между българските общини).

За да се създаде навик у хората да споделят, според

мен те трябва да се познаят (не е задължително, но е по-лесно, ако това е така), „да виждат“ резултата от общата си работа, да чувстват, че тяхното мнение и опит са полезни за някого.

БОРЯНА САВОВА, ДИРЕКТОР „МЕЖДУНАРОДНИ ОТНОШЕНИЯ И ЕВРОПЕЙСКА ИНТЕГРАЦИЯ“, СТОЛИЧНА ОБЩИНА:

Бих искала да изразя голямото си задоволство и благодарност за така интересния и актуален семинар в Пловдив. Столична община високо оценява приноса на ФРМС в една изключително необходима и значима област, а именно международно сътрудничество на българските общини в процеса на европейска интеграция. Обменният опит, горещите дискусии, както и личните контакти са неоценим принос за всички нас. Искам да изкажа специална благодарност за интересните теми, подбрани за доклади, както и за перфектната организация. Благодаря и за невероятното темпо, с което получихме електронния вариант на всички материали от семинара.

16.11.2001 г.

ПРАВДА ДИМОВА, НАЧАЛНИК ОТДЕЛ „КАБИНЕТ НА КМЕТА“, ОБЩИНА ГРАД ДОБРИЧ:

Разрешавам си да предложа по отношение работата в мрежа чрез ЛОГИН на страницата на ФРМС да се създаде българо-английски и англо-български речник с термините, абривиатурите и съкращенията, характерни за терминологията на проектите.

Извън контекста на ЛОГИН, предлагам да се организира обучение за специалистите по европейска интеграция от общини и сродните експерти от областните управи по темите „Работа в екип“ и „Управление на времето“. Ако поради липса на финансови средства подобно обучение не може да бъде организирано, бих предложила ФРМС да публикува на страницата си най-интересните лекции от обучителните семинари на тази тема, провеждани с екипа на фондацията.

Мисля, че не е необходимо да пояснявам това предложение, имайки предвид казаното от всички колеги по отношение на проблемите.

В заключение, искам да благодаря на екипа на ФРМС за изключително полезния семинар и се надявам ангажиментите в подписания меморандум да се реализират и на практика.

07.11.2001 г.

ARIZONA DREAM АРИЗОНСКА МЕЧТА

или как група българи мина през Чикаго, за да достигне до Тюсън, Аризона

■ **Христина Ковачева,**
ФРМС

Представители на едно министерство, няколко общини и нестопански организации в България се отправиха на дълго пътешествие от София през Франкфурт и Чикаго, за да достигнат до Тюсън, Аризона. Пътешествието започна на 2 ноември и приключи на 18 ноември 2001 г. при особени мерки за сигурност по световните летища. Целта му бе провеждане на обучение „**Гражданско участие в местното самоуправление**“, в резултат на което участниците от България да започнат да работят за улесняване достъпа на гражданите до Общинския съвет и административните служби на общината; да усвоят механизми, които могат да се използват за гражданско участие в процедурите на общинския съвет, проучване потребностите на гражданите и тяхното удовлетворение от работата на общината; да определят стратегии за подобряване на взаимоотношенията на общината с медии/институции/неправителствени организации/местни фирми.

Още на следващия след нашето пристигане ден посетихме един от най-добрите в света зоологически и ботанически паркове - **Музея на пустинята Сонора в Аризона (ASDM)**. ASDM е институция с идеална цел, която в много голяма степен се базира на доброволчески действия. Тази организация реализира многобройни образователни програми за опазване на околната среда без публично финансиране. Впечатляващо е разнообразието от растителни и животински видове, развиващи се при близки до естествената им среда условия.

Разгледахме също така **Тюсън и неговата централна градска част**. Многобройните кактуси, оформените с камъни и пясък „тревни площи“, ниското строителство (до два етажа), влиянието на мексиканската култура придават екзотично излъчване на града и усещане за голямо небе („big sky“, както наричат небето, под което живеят, гражданите на щата Аризона).

Българските участници Белин Моллов (МРРБ), Христина Ковачева (ФРМС), Дилян Млъзев (Община Елена), Георги Васев (ОбС Благоевград), Иван Божков (ОбС Стара Загора), Иван Върляков (РАО „Тракия“), Красимир Косев (ОбС Несебър), Ташо Ташев (ОбС

Добрич), Йовко Йовков (Община Севлиево), Златина Карова (Столичен общински съвет) и Богдана Султанова (ИМС), служителите от Института Санта Круз и техни приятели се срещнаха на коктейл в **типичен тюсънски дом**. Всеки един от присъстващите се представи, като акцентира върху интересите и уменията си, запозна се с всички присъстващи и се потопи в атмосферата на Аризона парти.

Двуседмичната програма по **Участие на гражданите в местното самоуправление**, по която започнахме работа, е разработена от Майкъл Палмбах, изпълнителен директор на Института Санта Круз. Интересното в тази програма е, че тя съчетава теория и практика, като акцентът пада върху видяното на място и разработването на индивидуални планове за действие, по които участниците да работят след завръщането си в България. Създадени бяха условия всеки от нас да установи контакти с работещи в местното самоуправление специалисти, с които да продължи професионални взаимоотношения в бъдеще. Получихме предварително много добре организирани учебни тетрадки и материали, по които работехме през цялото обучение. Ще изброя само някои от темите и посещенията, включени в обучението:

Среща с кмета на Тюсън, Градския съвет и Градския управител

Видяхме в действие как гражданите заявяват своята позиция и как местната власт се стреми към прозрачност в управлението. На открито заседание на Градския съвет гражданите се изказваха по проблеми, които ги интересуват, а градските съветници достигнаха до решения на поставените проблеми чрез откритата дискусия и гласуване. Имахме възможност да разговаряме с градския управител, който ни запозна със стратегическия план на общината, разработен с помощта на гражданите, както и с начините на взаимодействие между администрация и граждани.

Структури на управление и участие на американските граждани

Участниците направиха сравнение между управленските структури в САЩ и България. Това ни даде представа за децентрализираната същност на местното управление в САЩ. Запознахме се с ролите и отговорностите на организациите за услуги на гражданите, асоциации, съвети и

комисии и как те имат връзка с вземането на решения.

Отделът за връзки с обществеността на град Тюсън

Групата посети сградата на Градския съвет и се срещна с представители на отдела по връзки с обществеността на град Тюсън. Запознаха ни с историята, ресурсите, функциите, служителите на отдела за връзки с обществеността и ни представиха един текущ приоритетен проект, чийто акцент е върху методите за ангажиране на гражданите на различните етапи от програмата за развитие на града. Обиколката завърши в Службата по информационни технологии, където ни демонстрираха как използват Интернет като важен инструмент за разпространяване на информация за обществеността и проучване мнението на гражданите по различни проблеми.

Посещенията на три центъра за медийни продукции:

Access Tucson Cable Channel 12 е информационният канал на града. Той излъчва на живо за своите зрители заседанията на Градския съвет, обществени обсъждания и документални програми от специален интерес за протичащи в града програми, както и материали, изготвени от граждани.

Arizona Daily Star е най-големият ежедневник на Тюсън. В последната една година той се стреми да повиши знанията на гражданите и участието им в делата на общността чрез публикуване на специални страници, посветени на въпроси на живота в общността и поемането на доброволни задачи в нея.

KVOA TV 4 е клон на NBC. Тя се фокусира върху въпроси на общността чрез излъчване на новини, отпускане на екранно време за обществени организации, разработване на документални материали за новинарските емисии и създаване на програмна схема със задълбочено отразяване на местните обществени въпроси.

В трите центъра участниците се срещнаха с представители на програмите и редакциите, обсъдиха въпроса за участието на гражданите в местното самоуправление и ролята на медиите, дискутираха как свободните медии успяват да бъдат инструмент както за правителството, така и за гражданството.

Гражданско участие в общинското управление: гледната точка на малкия град - Кулидж, Аризона

Групата се срещна със заместник кмета, градския управител, градски съветници и представители на гражданите за дискусия как гражданите и местната власт са работили заедно за установяване на нова местна икономика, базирана на туризма. Това посещение даде възможност на участниците да сравнят видяното и наученото в Тюсън с това как се реализира гражданско участие в един малък град.

Резерватът Навахо, Национален парк Гранд Каньон, Оук Крик Каньон, Седона, Аризона

След срещата-дискусия в Кулидж имаме възможност да се запознаем с много от забележителностите на Аризона. Впечатляващо беше посещението на *резервата Навахо* и характерните за района търговски обекти на коренните жители на Америка. Невероятна е пъстротата и разнообразието от накити и сувенири, изработени от индианци, живеещи в резервата. Има и специални галерии, представящи индианско изкуство.

Но това, което може би никой от нас няма да забрави до края на живота си, е срещата с величието на природата - *националния парк Гранд Каньон*. Впечатлението беше подсилено от филма „Скритите тайни на Гранд Каньон“, разказващ историята на човека в Гранд Каньон, който гледахме при напускането на парка в триизмерно кино IMAX.

Минахме през прочутия университетски *град Флагстаф*, пътувахме на юг през живописния *Оук Крик Каньон* за да достигнем до *град Седона*, прочут с Ред Рокс (Червените скали) и с картинните си галерии.

Прозрачност и гражданско участие в процеса на изготвяне на общинския бюджет

Имахме интересна среща в Градския съвет с представители на финансовия отдел, на която ни запознаха как гражданите се включват в планирането и изготвянето на бюджета. Обсъдихме приложимостта на такива процедури в България.

Отдел по водите на Тюсън

Водоснабдяването, качеството и подаването на вода, както и разходите за нея са въпроси, към които в Тюсън са много чувствителни. През 1994 г. Градският отдел по водите взема някои неудачни решения, опитвайки се да осигури подаване на вода от река Колорадо за своите жители. Рязката промяна в качеството на водата и нейните химически характеристики довеждат до катастрофа в голяма част от водоснабдителната система и водопроводните инсталации на абонатите в града. Последвалите години са посветени на разработване на нови технологии за пречистване на водата, както и на кампании за възвръщане доверието на гражданите в отдела по водите. Посетихме отдела и разговаряхме със служителите как са разработили и реализирали програмите за получаване на обратна информация от гражданите, как са защитавали и подобрявали своето виждане чрез кампании за обучение, непрекъснати информационни кампании и надзорни съвети на гражданите. Участници и служители от „Тюсън Уотър“ провеждат открита дискусия за трудностите, методите и ползите от обществената ангажираност и гражданското участие.

Гражданско участие по жилищни квартали: Офисът на член на Градския съвет

Срещнахме се с двама представители на Градския съвет - с единия разговаряхме в неформална обстановка, а вторият ни покани на посещение в своя офис. Говорихме за начините, използвани от градските съветници за стимулиране на гражданското участие и получаване на обратна информация от гражданите на ниво квартал. Посетихме различни обекти в квартала като пожарната и полицията, чието устройство и функциониране се оказва доста различно от това в България.

НПО, които подкрепят и си сътрудничат с общинското ръководство: програмата WEED and SEED в Южен Тюсън

Групата се среща с директора на Програма Weed and Seed. Тази програма работи за съживяването на общността чрез гражданско участие в четири области: намаляване на престъпността, овластяване на гражданите, услуги за младежта и възстановяване на жилищните квартали. В нея са включени местни власти, НПО и неформални организации на граждани.

Всички ние напуснахме Аризона обогатени с разнообразни впечатления от различни практики, свързани с местното самоуправление и гражданско участие, живописни места, смесица от религии и култури, много приятели и спомени, които са незабравими, защото са събъдването на една мечта - Arizona Dream.

ПОСЕЩЕНИЕ НА БЪЛГАРСКА ДЕЛЕГАЦИЯ В ЕЛКАРТ, ИНДИАНА

■ **Лилия Каменова,
ФРМС**

В периода от 25 октомври до 6 ноември 2001 г. делегация от представители на местната власт - Община Кърджали, Детски фолклорен ансамбъл към Дома на културата в гр. Кърджали и ФРМС посетиха гр. Елкарт, щат Индиана, САЩ. Основната цел на това посещение беше културният обмен между двата града и обсъждане на възможности за осъществяване на бъдещи проекти между трите побратимени общини - Елкарт, Индиана, Кърджали, България, и Бъртън он Тренд, Ийст Стафордшир, Великобритания. Членове на официалната делегация от българска страна бяха Румен Димитров, кмет на Община Кърджали, Сейфи Неджиб - председател на ОбС, Милена Мишовска - началник на кабинета на кмета, Бахар Палова - общински съветник и Лилия Каменова - Фондация за реформа в местното самоуправление.

Детският фолклорен ансамбъл към Дома на културата, гр. Кърджали, изнесе четири представления пред публика от деца и възрастни. Първият спектакъл се осъществи в Централното гимназиално училище - Елкарт за близо 2000 ученици, които останаха приятно изненадани от непознатите за тях български фолклорни танци и песни. Поласкани от вниманието на българските деца останаха и учениците от Мемориална гимназия - Елкарт, където българският ансамбъл представи цялата си програма в продължение на един час. Домакините останаха очаровани и от колоритните национални костюми, които до голяма степен допринасяха за веселия характер на танца. Фолклорният ансамбъл изнесе две представления в театър „Елко“, като първото от тях бе предназначено за петокласници от целия регион. За българските деца бе организирано и посещение на Центъра за професионално ориентиране и кариера, където им бе демонстрирана цялостна програма, която предоставя на младите хора в Елкарт обучителни насоки от различни области с цел професионално изграждане.

Организирано бе посещение на „Студиото на Сали и Стефани“, където специално заради децата от България бе организирана работна среща. Нейната цел бе осъществяване на обмен на опит чрез демонстрация на някои елементи от американския джаз, които се оказаха приятно предизвикателство за кърджалийските деца.

Благодарение на жителите на Елкарт децата от България получиха пълна представа за това как живее средностатистическото семейство в средния по големина американски град и в същото време успяха да се почувстват като неразделна част от американското ежедневие.

За периода от 26 октомври до 5 ноември бяха проведени официални срещи между трите страни, в които от американска страна взеха участие Дейвид Милър, кмет на гр. Елкарт, Дейвид Хенке, председател на Градския съвет в Елкарт, Крейв

Филипс от отдела „Териториално планиране и устройство“ и президент на Асоциацията на побратимените градове - Елкарт, Долорис Коугън, председател на Асоциацията на побратимените градове в Елкарт, членове на Градския съвет в Елкарт, Джон Уайт и Питър Бересфорд - представители на местните власти в Бъртън он Тренд. На тези срещи бяха разгледани потенциалните икономически и социални области за сътрудничество с оглед подпомагане устойчивото развитие на Община Кърджали и населението в нея. Въз основата на тристранно споразумение между българската, английската и американската общини, подписано през октомври 2000 г., Елкарт и Община Кърджали постигнаха взаимно съгласие относно разработването и осъществяването на следните шест проекта:

1. Развитие и подобряване речното корито на р. Арда;
2. Пречиствателна станция за преработване на отпадъчни води;
3. Създаване на възможности за развитие на малък и среден бизнес;
4. Предоставяне на услуги и разработване на програми за малцинствените групи в Община Кърджали;
5. Туризъм;
6. Културен обмен.

По време на визитата си в Елкарт, Индиана, гостите от българска страна имаха възможността да се запознаят с принципите на работа на всеки елемент от структурата на управление в Елкарт, свързани както със сигурността на населението в града, така и с културния живот, бизнеса и селското стопанство. Набелязани бяха приоритетните насоки, в които представители и експерти от различни сфери от двете общини ще установят контакти, на базата на които ще се осъществява бъдещото сътрудничество. Българските гости бяха запознати с принципите и процедурите на работа на Центъра за подпомагане развитието на малък и среден бизнес към Търговската камара - Елкарт. Посетена бе и Асоциацията по туризма в Елкарт, където основна тема на разговор бе разработване на маркетингов продукт на Община Кърджали с цел развитие на туризма в общината и подобряване на условията за отдих.

Гостуването бе отразено от местните медии, като в студиото на радио „Фокс“ бяха поканени официалните представители на британските местни власти, представител на Асоциацията на побратимените градове и представител на ФРМС и разговорът продължи повече от час. Участниците в него дадоха подробни отговори, касаещи актуални проблеми от икономически, политически и социален аспект, съществуващи в страните кандидат членки на Европейския съюз, каквато в случая е България. Споменати бяха основните насоки, в които ще работят трите страни с цел да бъдат посрещнати критериите на ЕС, като се наблегна върху ролята на местното самоуправление в предприемчивостта на процеса.

ФРМС ИМА УДОВОЛСТВИЕТО ДА ОБЯВИ НАЧАЛОТО НА ПЪРВИТЕ ДВА МОДУЛА ОТ ПРОГРАМА „ПАРТНЬОРСКИ ИНИЦИАТИВИ“

ПРОГРАМА „ПАРТНЬОРСКИ ИНИЦИАТИВИ“ Е ЧАСТ ОТ ТРИГОДИШНАТА ПРОГРАМА НА ФРМС, ФИНАНСИРАНА ОТ АМЕРИКАНСКАТА АГЕНЦИЯ ЗА МЕЖДУНАРОДНО РАЗВИТИЕ. ТЯ Е ПРОДЪЛЖЕНИЕ НА ДОСЕГАШНАТА ДЕЙНОСТ НА ФОНДАЦИЯТА В ОБЛАСТТА НА МЕСТНОТО САМОУПРАВЛЕНИЕ И НАСЪРЧАВАНЕТО НА ГРАЖДАНСКОТО УЧАСТИЕ В НЕГО.

Основни модули и приоритети в рамките на програмата „Партньорски инициативи“:

ЕФЕКТИВНИ ПАРТНЬОРСТВА

- ✓ Практическо взаимодействие между граждански организации и местните власти и техни структури за решаване на конкретни местни проблеми;
- ✓ Институционализиране на механизми за взаимодействие между граждани, граждански организации и местни власти;
- ✓ Инициативи за включване на представители на етнически малцинства и жени в процеса на вземане на решения от местни власти;
- ✓ Проекти, насочени към осигуряване на прозрачност в дейността на местните власти.

Максималният размер на отпусканата финансова помощ е до **15 000 лева**.

Кандидатстващата нестопанска организация и/или нейни партньори трябва да осигури минимум 10% от общата стойност на проекта под формата на пряк финансов принос или остойностени дейности.

Максималният срок за реализация на проектите е 12 месеца.

ПОДОБРЯВАНЕ НА ЖИЗНЕНАТА СРЕДА

Практически инициативи за подобряване на жизнената среда на дадено населено място (село, квартал, град, т.н.), насочени към създаване на по-добри условия за живот и почивка, водещи до качествена промяна в облика на населеното място. Изборът на дадена проектна идея трябва да се основава на проведени разговори със заинтересованите страни и на постигнато съгласие относно значимостта и пътищата за осъществяването ѝ. Организацията и гражданите трябва да са пряко ангажирани в реализацията на проекта.

Примерни инициативи, които ще бъдат финансирани:

- ✓ благоустрояване на междублокови пространства, паркове, детски градини, училищни дворове и др.;
- ✓ озеленяване;
- ✓ изграждане/реконструкция на детски площадки;

Максималният размер на отпусканата финансова помощ е до **18 000 лева**.

Кандидатстващата нестопанска организация и/или нейни партньори трябва да осигури минимум 25% от общата стойност, от които минимум 30% да са под формата на пряк финансов принос.

Максималният срок за реализация на проектите е 6 месеца.

ПРОЕКТТЕ ПО ВСИЧКИ МОДУЛИ НА ПРОГРАМАТА СЛЕДВА:

- ✓ да са ориентирани към подобряване на сътрудничеството между граждани и местни власти при решаване на местни проблеми;
- ✓ да дават отговор на конкретни потребности на населеното място чрез активно включване на заинтересованите граждански групи и по-широката общественост в открит диалог с местни власти и институции;
- ✓ да се основават на добре идентифицирана потребност и да са разработени, отчитайки мнението на всички заинтересовани страни;
- ✓ да оптимизират обмена на информация между местните власти и гражданите в процеса на вземане на решения.

Формуляри за кандидатстване и допълнителна информация могат да се намерят след 19 декември 2001 г. на уеб-страницата на ФРМС.

Разяснителни срещи по програмата ще се проведат между 11 и 21 януари 2002 г. както следва: в София, Велико Търново, Пловдив, Бургас, Варна и Враца. Конкретните дати, часове и зали за провеждане на срещите ще бъдат публикувани на **уеб-страницата на ФРМС след 07.01.2002 г.**

Заинтересованите от участие организации могат да получат консултации през периода 22 януари - 8 февруари 2002 г. в офиса на ФРМС **след предварително уговорена среща**, както и по телефона през същия период всеки ден от 14 - 17 ч. Въпроси могат да бъдат задавани и по електронна поща на адрес: **grants@flgr.bg**

Проектите следва да бъдат получени в офиса на ФРМС - София 1504, ул. „Сан Стефано“ 22 А до 15 часа на 18 февруари 2002 г.

КОЙ МОЖЕ ДА КАНДИДАТСТВА ПО ПРОГРАМАТА?

За кандидатстване в програмата се допускат само местни юридически лица с нестопанска цел, регистрирани и работещи на територията на административната област, в която ще се изпълнява проектът. Организацията трябва да бъде регистрирана по ЗЮЛНЦ.

Всяка организация има право да участва в програмата само с един проект.

Нестопански организации, които имат сключено споразумение за финансиране с ФРМС, влязло сила след 01.09.2001 г., не могат да кандидатстват по програмата.

На честването на Петата годишнина от учредяването на НСОРБ, 11.12.2001 г., Национален дворец на културата, София изпълнителният директор на ФРМС г-жа Гинка Капитанова получи Паметен плакет като един от учредителите и създателите на НСОРБ, а Фондацията за реформа в местното самоуправление - Почетна грамота за всеотдавна подкрепа на общините и местния неправителствен сектор и за ефективно партньорство.

Г-жа Капитанова поздравя членовете и екипа на НСОРБ с юбилея:

Скъпи приятели,

За мен и моите колеги от УС и Екипа на ФРМС вашето признание, изразено днес, е голяма чест и още по-голяма отговорност. Отговорност да работим още по-професионално и по-ефективно за местното самоуправление и местната демокрация в България.

Ние заедно извървяхме трудни години на организационно укрепване, на търсене на подходящите форми на диалог за отстояване интересите на общините, на усъвършенстване на законодателната среда и търсене на баланс между задължения, отговорности и финансови възможности, на подобряване уменията на местните администрации и общински съвети за ефективен мениджмънт, на международно сътрудничество и достойно участие в европейски и световни организации.

И днес, на вашия 5-годишен юбилей всички ние трябва да се гордеем с постигнатите успехи, плод вече на 3 поколения демократично избрани местни власти, въпреки грешките, които сме допускали.

Ние имаме това, което доста от страните в преход не са изградили, въпреки усилията си:

Ние имаме една единствена организация - НСОРБ, официален представител на всички общини, доказала своята необходимост и непрекъснато увеличаваща своите възможности.

Имаме една професионална организация - ФРМС, предлагаща иновации, информация, обучение, техническа и финансова помощ на общини и неправителствени организации.

Имаме и множество регионални и професионални асоциации, предлагащи услуги на своите членове.

Ние имаме това, което най-трудно се изгражда - **мрежа от институции и институционален капацитет и желание за промяна и усъвършенстване!**

Нека в следващите години наш водещ принцип бъде ПАРТНЬОРСТВОТО: Партньорство между общините, между различните власти и нива на управление, между организациите, работещи в сферата на местното самоуправление. Партньорство между местните власти и гражданите, между местните власти и бизнеса. Партньорство с всички международни институции и донорски организации за усъвършенстване на местното самоуправление в България, за активно гражданско общество и устойчиво развитие на местните общности.

Най-сърдечно ви честитим вашия 5-годишен юбилей и ви желаем много професионализъм, упоритост, новаторство и последователност. А в личен план - много здраве, щастие, удовлетвореност, успех и приятни преживявания в голямото и задружно „семејство“ на представителите и приятелите на местните власти.

И помнете, че ние, екипът на ФРМС, сме винаги с вас!

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

Призив за подкрепа

Искаме да получим вашата подкрепа за една изключително важна за развитието на гражданския сектор в България кауза - получаване на данъчни облекчения за дейността на организациите, работещи в обществена полза и на дарителите на тези организации. Тази стъпка е част от процеса на създаване на благоприятна рамка за дейността на нестопанските организации у нас. Първият етап от този процес бе приемането на Закон за юридическите лица с нестопанска цел, който създаде две категории нестопански организации - работещи в частна и в обществена полза. Организациите в обществена полза изпълняват значими социални задачи в области като образование, социално подпомагане, развитие на културата, науката и др. и по този начин облекчават държавата, като я подпомагат в изпълнението на част от нейните функции. Създава се една недържавна мрежа за предоставяне на услуги, която освен че предоставя алтернатива за много хора, често предлага по-качествени и най-вече по-евтини услуги (заради участие на доброволци, по-ефективно използване на средства и т.н.).

Вторият етап от процеса е създаването на стабилна финансова рамка за дейността на нестопанските организации и най-вече на тези в обществена полза. Това ще стане основно чрез предоставяне на данъчни облекчения за дейността на организациите в обществена полза, както и на техните дарители. Работна група инициирана от Фондация „Ресурсен център“ в партньорство с Центъра за изследване на демокрацията, Българския център за нестопанско право и Фондация „Помощ за благотворителността в България“ подготви пакет от предложения за промени в данъчните закони, които да подкрепят дейността най-вече на общественостопанските организации, регистрирани в Централния регистър. Тези организации са приели да водят дейността си прозрачно и да подават годишни доклади в регистъра, както и да предоставят счетоводните си отчети за проверка на лицензирани експерт-счетоводители. Регистрацията в Централния регистър дава на държавата възможността да контролира дейността на тези организации, което е гаранция за правилното изразходване на публичните средства, които те биха получили посредством данъчни облекчения.

Пакетът от предложения съдържа няколко основни принципа:

- по-благоприятно данъчно облагане на дейността на общественостопанските организации регистрирани в Централния регистър;
- предоставяне на облекчения за даренията и дарителите, както физически, така и юридически лица;
- равноправно третиране на всички данъчни субекти (например по отношение на данък върху дивидента).

В момента пакетът с предложения е внесен в Народното събрание и в най-скоро време се очаква неговото разглеждане там. Необходимо е всички представители на гражданското общество да се обединят и да защитят своя интерес, за да покажат, че наистина подкрепят подобряването на данъчната среда за нестопанските организации. Всеки един от Вас може да помогне.

Как?

1. Като изпращате Вашите писма с подкрепа за данъчните облекчения за юридическите лица с нестопанска цел до Комисията по въпросите на гражданското общество в Народното събрание на e-mail:

kvgo@nt52.parliament.bg

2. Като изпращате Вашите писма и до нас на e-mail: info@bcnl.org и beti@ngorc.net

3. Организирайте се на местно ниво с други заинтересовани организации и се свържете с народните представители от Вашия регион и представителите на местните общински съвети и потърсете тяхната подкрепа за предложените данъчни облекчения. Особено важна е подкрепата на народните представители, чийто глас може да се окаже решаващ при гласуването в Парламента.

Кампанията, която започваме сега е дълготраен процес, който е в общ интерес на всички нестопански организации и именно затова търсим Вашата подкрепа. За повече информация по конкретните текстове на предложенията, както и по други въпроси се обръщайте към нас на следните телефони:

Български център за нестопанско право

ул. Добруджа №6, София 1000

тел: (02) 981 53 80

тел/факс: (02) 988 81 66

e-mail: info@bcnl.org

Фондация „Ресурсен център“

Зона Б-5, бл.9, вх.Б, ет.18, София 1303

Тел. (02) 926 50 76

Факс: (02) 926 50 53

e-mail: beti@ngorc.net

Разчитаме на Вашата подкрепа:

Любен Панов,

Директор,

Български център за нестопанско право

Беатриче Маврова,

Програмен директор Фондация „Ресурсен център“

**КРАЯТ НА ГОДИНАТА Е ВРЕМЕ ЗА
РАВНОСМЕТКА.
КАК ФРМС ИЗПРАЩА 2001 ГОДИНА?
КАКВО КАЗАХА ДРУГИТЕ ЗА НАС?**

ФРМС е организацията, която през последните години е основен помощник в работата на кметовете, председателите на Общински съвети и отделните специалисти, работещи в органите на местното самоуправление. Вие успяхте чрез обучение и практическа консултантска помощ да запознаете всички нас с принципите и тенденциите за развитие на местното самоуправление и регионалната политика.

07.11.2001 г.

g-р Гьока Х. Петров,
Областен управител,
Област Пловдив

Бихме искали да изкажем благодарността си за вашето сътрудничество. Високо оценяваме желанието ви да ни предоставите информация и съвет, както и полезни насоки по проблеми, касаещи предоставянето на административни услуги.

04.10.2001 г.

Айлийн Лион,
Консултант,
KPMG - България

Издаването на новата форма на разпространение на електронни вестии на ФРМС - Нови измерения. Практиката се оказва изключително полезна от гледна точка на: актуалността на предлаганата информация; бързия достъп до нея; своевременното и адекватно разпространение на бюлетина сред нашите общински членове, както и положителните реакции от тяхна страна.

19.11.2001 г.

Екип на Асоциация на българските
черноморски общини

Издаваният от вас бюлетин е много полезен и търсен. Информацията, която дава, е ценна и своевременно обогатява неправителствените организации в Силистренска област, поставили си високи амбиции в работата за развитието на гражданското общество в България.

07.02.2001 г.

Христина Донева
Председател,
Център НПО - Силистра

Позволявам си за пореден път да изкажа благодарността си за възможността да получаваме вашите издания и да ползваме информация за местното самоуправление. Новата брошура „Как да прилагаме Закон за достъп до обществена информация“, както и изданието на Програма Достъп до информация „Как да получим достъп до информация“ предизвикаха интересни коментари и повдигнаха чисто практически въпроси.

15.02.2001 г.

Б. Яначков,
Кмет,
Район „Илинген“,
Столична Община

Благодарим ви за електронния седмичник! Считам, че това е една прекрасна нова инициатива на ФРМС, която предоставя полезна информация не само за общините, но и за нестопанските организации, работещи в сферата на икономическото развитие. Бихме се радвали и напред да получаваме електронния седмичник наред с месечния информационен бюлетин на фондацията ви.

13.12.2001.

Т. Димитрова,
Изпълнителен директор,
АИР - Варна

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

Благодарим ви за предоставената база данни на осъществени резултатни проекти, приключили през последните две години, както и за професионалната оценка на проектите.

29.11.2001 г.

Лора Саркисян,

Главен секретар,

Клуб „Отворено общество“ - Русе

Информационният бюлетин „ЛОГИН“ е най-пълният и синтезиран като информация пътеводител в многообразието от теми за проекти, които достигат при нас.

Ясно, кратко и точно е представена информацията, като не са пропуснати сроковете и препратки за поизчерпателна информация. Намирам също полезна уеб-страницата с конкретна информация, която иначе ми отнема много време и усилия да открия.

15.11.2001 г.

Ст. Парашкевов,

Община Свищов

Изразяваме нашето задоволство от приетия от вас подход за своевременно изпращане на материали и информация по информационната мрежа на местните власти. Очевидно това е технология, която ще се окаже изключително ефективна за осъществяване на постоянни връзки с вас и другите общини.

15.11.2001 г.

Милко Балкански,

Община Русе

Във ваше лице Стара Загора има един голям приятел и поддръжник на добрите идеи и инициативи на общинското ръководство.

10.10.2001 г.

г-р Евгений Желев,

Кмет,

Стара Загора

Интерес у мен предизвиква насочеността на работата ви към специфичните нужди на местната власт и желанието да спомогнете укрепването на местното самоуправление в България.

Похвални са изданията, с които правите достъпни постиженията на местното самоуправление по света, и вярвам, че този споделен опит ще подпомогне нашите общини в търсенето на верния път.

25.09.2001 г.

инж. Бехчет Керим,

Областен управител,

Област Търговище

От името на Световна банка благодарим ви за чудесно изпълнената работа по време на организирането на семинарите на Фонд „Регионални инициативи“.

Бих искал да изразя собственото си мнение и това на колегите си, че високо оценяваме вашите усилия и професионализъм.

04.06.2001 г.

Петър Пожарски,

Ръководител проекти в социалния сектор,

Световна банка

Нашето сътрудничество продължава да се развива ползотворно вече трета година. То има своите конкретни измерения, изразяващи се в участия в семинари, работни срещи, а така също и в редовното получаване на издавания информационен бюлетин, като по този начин следим новостите в областта на местното самоуправление и регионалното развитие.

12.02.2001 г.

Величко Йонов,

Областен управител,

Област Вигин

Сърдечно благодаря за хубавото сътрудничество и вярвам, че контактите ни ще продължат и в бъдеще.

12.02.2001 г.

Мариан Орликовски,

Пълномощен министър-съветник,

Посолство на Република Полша

От името на изпълнителния състав на Асоциация на родопските общини и участниците в семинар на тема „Успешни проекти“, проведен на 15 и 16 януари 2001 г. в Община Кърджали ви благодарим за партньорството и оказаното съдействие при провеждането му. Общинските служители, участвали в обучението, са на мнение, че модулът, разработен от Фондация за реформа в местното самоуправление, е изключително полезен за тях, а екипът, който го представя, е на високо професионално ниво.

17.01.2001 г.

Петя Гегова,
Изпълнителен директор,
Асоциация на родопски общини

В качеството си на председател на Управителния съвет на Асоциацията за трансгранично сътрудничество „Дунавска Доруджа“ с настоящето писмо изказвам задоволството и удовлетвореността си от участието на екипа на Фондация за реформа в местното самоуправление в тържественото учредяване на Еврорегион „Долен Дунав.“

28.11.2001 г.

инж. Иво Ангонов,
Кмет,
Община Силистра

Община Велико Търново отново има възможността да изрази задоволството си от прекрасните взаимоотношение с ФРМС, както и от реализацията на проект по Програма "Техническо побратимяване". Съвместната програма се развива и протича много успешно. Експертите от българската и американската администрации работят много ползотворно, като е неocenима помощта на американските ни приятели.

7.12.2001 г.

Румен Рашев,
Кмет,
Община Велико Търново

След множеството срещи с вашата фондация все повече се убеждаваме за нуждата от партньорство с вас и ефекта от взаимоотношенията ни.

26.11.2001 г.

Стефан Данаилов,
Кмет,
Община Трявна

След запознаването ни с изданията от ФРМС „Коментар на Закона за устройство на територията“ констатирахме, че той може да бъде много ценно помагало в ежедневната работа на техническите органи към Община Гулянци.

08.11.2001 г.

В. Иванов,
Кмет,
Община Гулянци

С радост се възползваме от предоставената ни възможност да заявим желанието си за допълнителни копия от ценното ви издание „Въведение в обучението на възрастни“ с автор Дени Каменов, оценявайки ползата от него в настоящия момент.

01.11.2001 г.

Люба Чавдарска,
Информационен специалист,
Център за независим живот

Формата на електронния седмичник е много удачна. Тя съдържа в резюме актуална информация и адреси, така че ми спестява време и нерви да се ровя из Интернет, и дава възможност и за реакция от страна на получателя: само с едно кликане може да се пише на редакцията или да се търси необходима информация в Интернет.

Смятам, че тази иновация е особено сполучлива, подкрепям я и желая успех.

19.11.2001.

Диана Бебенова,
Главен експерт "Международни програми"
Община Силистра

ЗА МЕСТНАТА ВЛАСТ...

МЕЖДУНАРОДНИ ИНИЦИАТИВИ РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И МЕСТНО САМОУПРАВЛЕНИЕ

**РЕГИОНАЛНА ПРОГРАМА ЗА СТИПЕНДИИ ЗА НАУЧНИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛИ 2002 - 2003 г. ОБЯВЯВА
КОНКУРС ЗА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕТО ПРЕЗ 2002 - 2003 Г., С НАЧАЛО 1 ОКТОМВРИ 2002 г.**

Нов Европейски колеж в Букурещ, Румъния, обявява новата си Регионална програма в сферата на хуманитарните и социални науки с начална дата 1 октомври 2002 г.

Поканват се за участие изследователи и научни работници от Югоизточна Европа (Албания, Босна и Херцеговина, България, Хърватска, Гърция, Македония, Молдова, Словения, Турция, Югославия), които вече имат докторска титла или са към края на работата си върху докторската си дисертация. Продължителността на обучението е 10 месеца. Работни езици са английски, френски и немски.

Обучението предлага на одобрените кандидати: месечна стипендия (460 евро), настаняване, 1-месечно изследователско пътуване извън страната по избор на стипендианта (2 556 евро за транспорт, настаняване и дневни), пътни от и до дома в началото и края на обучението, както и за ваканциите.

Очаква се трудовете, върху които ще работят изследователите, да бъдат публикувани от Нов Европейски колеж. Очаква се също така стипендиантите да вземат участие в проявите на колежа - семинари, конференции, симпозиуми и др.

Последен срок за изпращане на документите за кандидатстване е **21 януари 2002 г.**

Формуляри за кандидатстване, както и допълнителна информация за Програмата и за Нов Европейски колеж можете да намерите на <http://library.nec.ro/regional>

За контакти:

str. Plantelor 21, 70309 Bucharest, Romania

Irina Vainovski-Mihai, Program Coordinator,

Tel. +40-1-327 0035

Fax: +40-1-327 0774

E-mail: imihai@nec.ro

календар - януари 2002

Финансираща програма „Партньорски инициативи“ е част от тригодишната програма на ФРМС, финансирана от Американската агенция за международно развитие. Програмата ще финансира проекти в областта на местното самоуправление и насърчаването на гражданското участие в него в два модула: „Ефективни партньорства“ и „Подобряване на жизнената среда“. Краен срок за получаване на проектите е 18 февруари 2002 г.

За кандидатстване в програмата се допускат само местни юридически лица с нестопанска цел, регистрирани по ЗЮЛНЦ и работещи на територията на административната област, в която ще се изпълнява проектът.

ФРМС ще проведе **разяснителни срещи** по програма „Партньорски инициативи“ от 11 до 17 януари 2002 г. в следните градове:

11.01.2002 г., 14.00 ч. - Велико Търново, пл. „Център“ 2, Заседателна зала в сградата на областната управа;

14.01.2002 г., 10.30 ч. - София, НТС;

15.01.2002 г., 10.30 ч. - Пловдив, Клуб „Отворено общество“;

16.01.2002 г., 10.30 ч. - Враца, ДНТ, ул. „Лукашов“ 14;

16.01.2002 г., 10.30 ч. - Бургас, ЦНСО, ул. „Конт Андрованди“ 1, ет. 3;

17.01.2002 г., 15.00 ч. - Варна, Клуб „Отворено общество“.

Адрес: ул. "Сан Стефано" 22 А София 1504, тел./факс: (359-2) 44 23 50, 943 44 22, 946 17 81, www.fgr.bg

Главен редактор Гинка Капитанова
Редакционна колегия Росица Райчева, Татяна Димитрова, Любомира Коичева

Печат: "Агенция Делта" ООД, тел. 931 15 67

ISSN 1310 - 7747

www.fgr.bg

fgr@fgr.bg

Изданията се финансират от Американската агенция за международно развитие, Вашингтон, САЩ.
При преглеждането на материалите от бюлетина е необходимо пребарителното съглашение на издателите

